

Informatienota voor de raad

Datum 23 september 2020

Onderwerp	Port of Zwolle Coöperatie U.A.: actualiteit
Versienummer	V2.0

Portefeuillehouder R.E. de Heer

Informant J. van Maar
Afdeling Ruimte & Economie / OW
Telefoon 038 498 2612
Email J.van.Maar@zwolle.nl

Bijlagen

1. Havenvisie 2035
2. Jaarverslag Port of Zwolle 2019
3. Jaarrekening 2019 Port of Zwolle Coöperatie U.A.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De Havenvisie 2035 en de jaarstukken van Port of Zwolle over 2019.

Datum 23 september 2020

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De coöperatie Port of Zwolle, het gezamenlijk havenbedrijf van de gemeenten Zwolle, Kampen en Meppel, is in 2016 formeel opgericht. In de ALV van de coöperatie van 2 september 2020 zijn de jaarstukken over 2019 vastgesteld. De Havenvisie 2035 en de jaarstukken worden u met deze informatienota ter kennisname aangeboden.

Kernboodschap

De nieuwe Havenvisie 2035, het jaarverslag en de jaarrekening over 2019 geven een goed en actueel beeld van de positionering en resultaten van het havenbedrijf binnen de Regio Zwolle.

Deze informatienota gaat nader in op de actualiteit van het havenbedrijf, mede in het licht van corona.

Algemeen

Port of Zwolle heeft een sterke positie binnen de haven- en logistieke regio als deskundig aanspreekpunt voor ondernemers bij logistieke vestigingsvraagstukken en het verbinden van ladingstromen. Deze verbindende rol is regionaal gericht én (inter)nationaal door de goede samenwerking met de havenbedrijven van Amsterdam, Rotterdam en Antwerpen. Daarnaast is Port of Zwolle voor (interregionale) havenprojecten vast aanspreekpunt in Brussel, Den Haag en onze provincie.

Havenvisie

De havenregio Port of Zwolle is goed voor een overslag van 7 miljoen ton en 138.000 teu (containereenheid). De hieraan toe te rekenen werkgelegenheid is ca. 2.675 personen en levert een directe toegevoegde waarde van € 274 miljoen. Het is de nadrukkelijke ambitie van Port of Zwolle om verder te groeien, zij het dat de omvang van de havengebonden bedrijventerreinen op dit moment beperkt is. Uitgifte van kavels aan water is alleen nog in Meppel mogelijk. Groei en ontwikkeling binnen het havengebied van Port of Zwolle is deels afhankelijk van versterking van de bestaande bedrijvigheid aan water en deels van uitbreiding met nieuwe haventerreinen. De gebiedsontwikkeling van nieuw havengebied is actueel op de agenda's van Kampen en Meppel.

De effecten van corona zijn in deze Havenvisie niet meegenomen. Dit is een nieuwe factor die invloed gaat hebben op de haven economie, maar de mate waarin kan nu niet worden ingeschat, aldus Bart Kuipers (Erasmus Universiteit en Raad van Advies Port of Zwolle) in een door Port of Zwolle met Nieuwsblad Transport georganiseerd webinar.

Wereldwijde ontwikkelingen zoals de klimaatverandering, de energietransitie en digitalisering vragen een aanpassing van de havens van Port of Zwolle.

In de Havenvisie is een strategische agenda opgenomen voor de komende periode van 4 tot 5 jaar, waarin de focus ligt op duurzame voorzieningen en haveninfrastructuur, sterke branding en een passende organisatiestructuur van het havenbedrijf. Op de langere termijn hoopt de havenregio te profiteren van de nieuwe sluizen bij Kornwerderzand, nieuw uitgeefbaar haventerrein in Meppel en Kampen en een operationele spoorterminal. De centrale doelstelling is het in stand houden en vergroten van de regionale maatschappelijke en economische waarde op een zo duurzaam mogelijke wijze. De havenvisie wordt verder uitgewerkt in een businessplan.

Datum

23 september 2020

Coronacrisis

Port of Zwolle en de logistieke organisaties in het werkgebied van de havenregio laten een verdeeld beeld zien in de bedrijfseconomische voortgang. De 'Covid-19'-situatie heeft bij het ene bedrijf meer invloed op het bedrijfsresultaat dan bij het andere.

De containeroverslag is redelijk op peil gebleven en in de agrifood zien we een wisselend beeld. We zien een redelijk positieve ontwikkeling in de bouwsector terug in het havengebied en in de logistiek. Port of Zwolle heeft in deze periode haar rol gepakt en, in samenwerking met het Logistiek Netwerk, het Meldpunt Logistiek opgericht. Bij dit meldpunt komen vragen terecht over vraag en aanbod van personeel en ladingstromen. De ervaringen worden actief gedeeld met de partners in het Logistiek Netwerk, Kennispoort en de Economic Board Regio Zwolle.

Met name in de afgelopen periode is gebleken dat de haven een vitaal onderdeel is van de samenleving en een belangrijke rol speelt in het vervoer van alledaagse goederen. Terwijl Nederland op slot zat, bleven de schepen varen en werden geladen en gelost om de consumenten direct en indirect te voorzien van de dagelijkse levensbehoeften.

Europese projecten

Port of Zwolle is actief bij twee Europese projecten van Interreg North Sea Region:

- NON STOP (digitalisering):

Dit is een gezamenlijk project met Port of Twente en Port of Deventer. Op de Twentekanalen wordt al een werkend digitaal systeem toegepast. Hiermee communiceert de schipper met havenmeesters over aankomst- en ligtijden en wordt navenant het liggeld berekend. Onderzocht wordt of dit systeem met een upgrading (registratie, heffing en inning van de havengelden) adequaat ingezet kan worden binnen de havens van Port of Zwolle en goed aansluit op de gemeentelijke systemen. Het streven is om binnen de provincie Overijssel te komen tot één systeem. Port of Rotterdam ondersteunt hierbij. Parallel wordt ook rekening gehouden met de rapportage van de NVB (Nederlandse Vereniging voor Binnenvaart) over digitalisering in de binnenvaart.

- Dual Ports (circulariteit en waterstof)

Samen met de havens Papendrecht, Zwijndrecht, Harlingen, Nieuwegein en Twente wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om meer walstroom te realiseren. Daarnaast is Port of Zwolle, in samenwerking met MCS en de provincie Overijssel, serieus in gesprek om het containerschip De Sento Liner op waterstof te laten varen in Overijssel. De provincie Overijssel heeft hiervoor € 100.000 beschikbaar gesteld voor ondersteuning.

Samenwerking

De samenwerking met Ports of Logistics Overijssel (POLO) verloopt goed. Er is veel overleg met de provincie voor o.a. de logistieke agenda en de droogteproblematiek in de rivieren. Port of Zwolle heeft sinds mei ook zitting in de stuurgroep POLO.

Daarnaast is de samenwerking met de provincie Drenthe verstevigd. Port of Zwolle is als initiatiefnemer al sinds de oprichting actief binnen het Logistiek Netwerk van PEC Zwolle. De basis in de samenwerkingsverbanden is goed op orde, zoals ook blijkt uit het snel gezamenlijk kunnen handelen in tijden van crisis, zie het eerder genoemde Meldpunt Logistiek. Onder de vlag van Port of Zwolle hebben Zwolle, Kampen en Meppel (ZKM) en NICE (Noordelijk Innovatielab Circulaire Economie) een projectvoorstel ingediend voor de Regiodeal: "Port of Zwolle: logistieke hub voor circulaire bedrijvigheid". Essentie is aanjagen van business development en komen tot

Datum 23 september 2020

gebiedsontwerpen met de volgende signaturen: havenuitbreiding Kampen: energieneutraal; havenuitbreiding Meppel: afvalvrij; uitbreiding Hessenpoort: klimaatneutraal.

Human Capital Agenda

Voor de Logistieke sector in de Regio Zwolle is een Human Capital Agenda opgesteld. Het doel van deze actieagenda is het realiseren van een duurzame arbeidsmarkt met drie uitdagingen:

1. Het upgraden van de sector Logistiek
2. Het benutten van talent
3. Een Leven Lang Leren stimuleren in de regio

Hierbij is met name aandacht voor: instroom van jongeren, bevorderen van zij-instroom, Leven Lang Ontwikkelen van werkenden. Belangrijk is natuurlijk het voorkomen van vroegtijdige uitstroom en het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Hiervoor is een regisseur door Port of Zwolle aangesteld.

Netwerk- en lobbykracht

Bij het tot stand komen van het positieve besluit voor de vernieuwing van het sluizencomplex bij Kornwerderzand heeft Port of Zwolle een belangrijke rol gespeeld. Namens de regio treedt Port of Zwolle op als gesprekspartner en adviseur voor de NVB (Nederlandse Vereniging voor Binnenvaart) in keuzeprocessen rond digitalisering in de scheepvaart, herijken van de grondslag voor haventarieven en de aanpak voor de scheepvaart bij klimaateffecten van de IJssel.

Het eerder genoemde Logistiek Netwerk rond PEC Zwolle is succesvol met goedbezochte reguliere themabijeenkomsten en het jaarlijkse Havendiner.

Na de gezamenlijke internationale presentatie op de Breakbulk beurs in Hamburg in 2018 hebben de Ports of Overijssel (Port of Zwolle, Port of Twente, Port of Deventer) zich in 2019 met een stand gepresenteerd op de logistieke beurs in München.

In 2019 was Port of Zwolle medeorganisator van het jaarcongres van de NVB.

Proces en kwaliteit

De subsidieopbrengsten en uitgaven van Port of Zwolle zijn niet geheel navolgbaar verwerkt in zowel begroting als jaarrekening. In de begroting 2021 zullen de geldstromen inzichtelijker worden gemaakt en de jaarrekening 2020 van een uitgebreidere toelichting worden voorzien. Recent is er een projectmanager verbonden aan Port of Zwolle om met de kennis vanuit de gemeentelijke organisaties de planning & control cyclus te verbeteren.

Communicatie en marketing

De afgelopen periode heeft Port of Zwolle samen met Marketing Oost en Oost NL gewerkt aan haar positionering. Hiervoor biedt de Havenvisie het streefbeeld.

In de coronaperiode is het bezoek van de website met 85% gestegen ten opzichte van daarvoor en is het social media (LinkedIn, Twitter) gebruik zeer actief.

Consequenties

- De jaarrekening geeft een bondig overzicht van inkomsten en uitgaven. Het is positief dat Port of Zwolle naast de bijdrage van de drie gemeenten ook Europese subsidie en subsidie van de provincie Overijssel heeft weten te verwerven waardoor de mogelijkheden van het havenbedrijf toenemen.
- Het jaar 2019 laat een negatief resultaat zien, evenals over 2018. Voor de boekjaren tot en met 2020 zijn in 2019 voorschotbedragen ontvangen voor een bedrag van € 100.500 voor

Datum 23 september 2020

exploitatiesubsidie. Aangezien de vaststelling van de subsidie pas in 2021 zal zijn, kan ook pas dan de ontvangen subsidie in de exploitatierekening worden meegenomen. Het lijkt dus optisch dat er voor het tweede jaar verlies is geleden, maar dit heeft geen enkel gevolg voor de liquiditeit omdat de bevoorschotting van de subsidies wel is gebeurd. Met deze toelichting door de directie zijn de jaarstukken goedgekeurd.

- De belangrijkste kostenpost van Port of Zwolle betreft externe inhuur.

Vervolg

De jaarstukken van Port of Zwolle zijn vastgesteld in de ALV op 2 september 2020.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke